

Dagvlinderwaarnemingen Balgoijse Wetering (west) 2017

**Hans Hollander
7 oktober 2017
Rapport 36**

ir. Hans Hollander
Oudelaan 2005
6605 SC Wijchen
06 -37384467
hanshollander@xmsnet.nl

Overige publicaties:

- 1 Hollander, H., 2005. Broedvogelinventarisatie Scoutingterrein St. Walrick – Heumen 2005.
- 2 Hollander, H., 2006. Vleermuiswaarnemingen op een terreinbezoek in het Hernense Bos op 16 mei 2006.
- 3 Hollander, H., 2006. Vleermuiswaarnemingen Vennengebied mei 2006.
- 4 Hollander, H., 2007. Broedvogelinventarisatie Vormersbos – Wijchen 2006.
- 5 Hollander, H., 2008. Broedvogelinventarisatie Oosterpark 2008.
- 6 Hollander, H., 2008. Broedvogelinventarisatie Wijchens Meer-westplas 2008.
- 7 Hollander, H., 2009. Broedvogelinventarisaties Vormersbos – Wijchen 2006 en 2009
- 8 Hollander, H., 2009. Inventarisatie Balgoijse Wetering, Wijchen 2009 en overige faunistische waarnemingen in de periode 2004-2009.
- 9 Hollander, H., 2009. Monitoring konijnen in Zuidwest-Wijchen in 2007 en 2008.
- 10 Hollander, H., 2009. Vogelmonitoring Vormerse Plas, Wijchen in 2008 en 2009.
- 11 Hollander, H., 2010. Broedvogelinventarisatie Balgoijse Wetering, Wijchen 2010 – westelijk deel.
- 12 Hollander, H., 2010. Dagvlinderinventarisatie Vormersbos - Wijchen 2010 + voorkomende plantensoorten.
- 13 Hollander, H., 2010. Zoogdierwaarnemingen in en om Wijchen 2004 – 2010.
- 14 Hollander, H., 2011. Broedvogelinventarisatie Alvernese Heide, Wijchen 2011.
- 15 Hollander, H., 2011. Broedvogelinventarisatie Loonse Waard, Wijchen 2011.
- 16 Hollander, H., 2011. Roodborsttapuiten in het agrarisch gebied rond Wijchen in 2011.
- 17 Hollander, H., 2011. Zoogdierwaarnemingen in en om Wijchen in 2011.
- 18 Hollander, H., 2012. Resultaten van vijf jaar Meetnet Urbane Soorten in Wijchen-Zuid (2007-2012).
- 19 Hollander, H., 2012. Monitoring natuurgebied Kerkeveld, 2012.
- 20 Hollander, H., 2012. Monitoring Wijchens Meer-west, Wijchen, 2012
- 21 Hollander, H., 2012. Roodborsttapuiten rond Wijchen in 2012.
- 22 Hollander, H., 2013. Zoogdierwaarnemingen in en om Wijchen in 2012.
- 23 Hollander, H., 2013. Monitoring Natuurgebied Kerkeveld, Wijchen, 2013.
- 24 Hollander, H., 2013. Broedvogels en planten in het Personenbos (Beuningen) 2013.
- 25 Hollander, H., 2013. Flora en fauna van het Vormersbos in Wijchen (2013): broedvogels, planten, dagvlinders en zoogdieren. Wijchen, 2013.
- 26 Hollander, H., 2013. Monitoring Wijchens Meer-west, Wijchen, 2013.
- 27 Hollander, H., 2013. Roodborsttapuiten rond Wijchen in 2013.
- 28 Hollander, H., 2013. Zoogdierwaarnemingen in en om Wijchen in 2013.
- 29 Hollander, H., 2014. Dagvlinderwaarnemingen in en om Wijchen 2004 t/m 2013.
- 30 Hollander, H., 2014. Reisverslag Indonesië. Sumatra – Java – Bali. Waarnemingen van zoogdieren en vogels 14 juli t/m 6 augustus 2014.
- 31 Hollander, H., 2014. Voorkomen en zang- en roepactiviteit van boomklever en boomkruiper. Wijchen, januari t/m augustus 2014.
- 32 Hollander, H., 2014. Eekhoornonderzoek Overasseltse en Hatertse Vennen augustus 2013 t/m april 2014.
- 33 Hollander, H., 2016. Inventarisatie Alvernese Heide, Wijchen, 2016. Broedvogels, zoogdieren, dagvlinders, amfibieën en reptielen, planten.
- 34 Hollander, H., 2016. Dagvlinderwaarnemingen Balgoijse Wetering (west) 2016.
- 35 Hollander, H., 2017. Inventarisatie SBB-terrein Spellingsestraat, Nederasselt, 2017.
- 36 Hollander, H., 2017. Dagvlinderwaarnemingen Balgoijse Wetering (west) 2017.

Inhoud

INHOUD	3
1 INLEIDING	4
1.1 DOELSTELLING	4
1.2 UITVOERING	4
1.3 LEESWIJZER	4
2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN METHODE	5
2.1 BALGOIJSE WETERING	5
2.2 BEGRENZING ONDERZOEKSGBIED	5
2.3 METHODE	6
2.4 HEGGENGEBIED: BEELDEN EN BEHEER	7
3 RESULTATEN	9
3.1 WAARNEMINGEN PER SOORT PER DATUM 2017	9
3.2 WAARNEMINGEN IN DE TIJD	10
3.3 VERGELIJKING MET 2016	10
4 SOORTBESPREKINGEN	12
4.1 ATALANTA	12
4.2 BONT ZANDOOGJE	13
4.3 BOOMBLAUWTJE	14
4.4 BRUIN BLAUWTJE	15
4.5 BRUIN ZANDOOGJE	16
4.6 CITROENVLINDER	17
4.7 DAGPAUWOOG	18
4.8 DISTELVLINDER	19
4.9 EIKENPAGE	20
4.10 GEHAKKELDE AURELIA	21
4.11 GROOT DIKKOPJE	22
4.12 GROOT KOOLWITJE	23
4.13 HOOIBEESTJE	24
4.14 ICARUSBLAUWTJE	25
4.15 KLEIN GEADERD WITJE	26
4.16 KLEIN KOOLWITJE	27
4.17 KLEINE VOS	28
4.18 KLEINE VUURVLINDER	29
4.19 LANDKAARTJE	30
4.20 ORANJE ZANDOOGJE	31
4.21 ORANJETIPJE	32
5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	33
5.1 CONCLUSIES	33
5.2 AANBEVELINGEN	33

1 Inleiding

1.1 Doelstelling

In 2016 zijn delen van de Balgoyse Wetering, ten zuiden van Wijchen, tussen 1 april en 30 september 16x bezocht om o.a. dagvlinders te zoeken (Hollander, 2016). Er zijn 16 soorten dagvlinders waargenomen, met in totaal 388 individuen.

In 2017 is dit opnieuw gedaan, met 15 bezoeken tussen 31 maart en 30 september. Dit rapport beoogt hiermee een beeld te schetsen van de in het onderzoeksgebied voorkomende populaties dagvlinders. Hierbij is een vergelijking gemaakt met de verspreiding in 2016.

In 2017 is in dit gebied ook gestart met 2 vlinderroutes in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring, dat wordt gecoördineerd door De Vlinderstichting. De routes zijn 'heggen' en 'boerenpad' genoemd. De waarnemingen op deze vlinderroutes zijn opgenomen in dit rapport. In komende jaren kan aan de hand van beide routes een beeld ontstaan van veranderingen in aantallen. De waarnemingen op de routes zijn in dit rapport niet afzonderlijk besproken.

1.2 Uitvoering

De bezoeken in 2017 vonden hoofdzakelijk te voet plaats. Langs de Balgoyse Wetering loopt vanaf de Drutenseweg ter hoogte van de afslag naar de Loonse Waard een voetpad, dat doodloopt tegen een bosje. Ten zuiden van de wetering bevindt zich hier een heggegebied met tussenliggend open grasland. In het centrale deel van het gebied loopt een boerenpad zuidwaarts richting de Drutenseweg.

Vanaf de afslag Loonse Waard vanaf de Drutenseweg zijn de terreinen langs de wetering tot de Maasbandijk (sluis) ook te voet afgezocht op dagvlinders.

De waarnemingen zijn ingevoerd in ObsMapp en geüpload naar waarneming.nl. De waarnemingen zijn vanuit www.waarneming.nl geëxporteerd om verspreidingskaartjes te maken.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een korte gebiedsbeschrijving en een beschrijving van de methode.

Hoofdstuk 3 geeft het overzicht van de waarnemingen in 2016. In hoofdstuk 4 is een bespreking van de afzonderlijke soorten opgenomen. Per soort zijn kaartjes met de waarnemingen in 2016 opgenomen en kort besproken. Hoofdstuk 5 geeft enkele conclusies en aanbevelingen. Alle foto's in dit rapport zijn van de auteur.

Boomblauwtje.

2 Gebiedsbeschrijving en methode

2.1 Balgoijse Wetering

De Balgoijse Wetering is een wetering tussen Wijchen en Balgoij, ten zuiden van Wijchen. De ligging van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1. De Balgoijse Wetering komt via een sluis ter hoogte van de haven uit in de Loonse Waard, een voormalige zandafgraving die in open verbinding staat met de Maas. De wetering zelf komt verder uit oostelijke richting. Het gebied is in eigendom van Staatsbosbeheer, de graslanden zijn deels verpacht.

Figuur 1. Ligging onderzoeksgebied ten zuidwesten van Wijchen (rode ovaal).

2.2 Begrenzing onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 2. Ten opzichte van 2016 is dit licht gewijzigd (Hollander, 2016). Het omvat een deel ten zuiden van de Balgoijse Wetering en ten noorden van de Drutenseweg en een deel ten zuiden van de Drutenseweg waar de Balgoijse Wetering doorheen loopt.

Langs de Balgoijse Wetering loopt vanaf de Drutenseweg ter hoogte van de afslag naar de Loonse Waard een voetpad, dat doodloopt tegen een bosje. Ten zuiden van de wetering bevindt zich hier een heggengebied met tussenliggend open grasland. Langs de oostrand van het onderzoeksgebied loopt een boerenpad zuidwaarts richting de Drutenseweg. Ook de noordelijke berm van de Drutenseweg valt binnen het onderzoeksgebied. Het grasland ten zuiden van de poel en de akker ten zuiden van het heggengebied zijn niet belopen.

Het deel direct zuid van de Drutenseweg west van de Wetering is natuurontwikkelingsgebied; afgegraven, ingezaaid en deels beplant met jonge boompjes. Het deel zuid van de wetering en oost van de Van Cittersweg is deels zandafgraving en deels bos; langs de sloot die het graslandgebied begrensd loopt een voetpad dat ook is belopen. Het deel west van de van Cittersweg is deels bos en deels (dijk)grasland.

Figuur 2. Begrenzing onderzoeksgebied 2017 (rood) met de 2 vlinderroutes (blauw) 'heggen' en 'boerenpad'.

2.3 Methode

Tabel 1 geeft de bezoekdata in 2016 en 2017 per maand. In totaal is het gebied in 2016 16x bezocht en in 2017 15x. In 2017 is het gebied van maart t/m september maandelijks bezocht, van mei t/m juli 3x/maand.

Maand	Data 2016	N 2016	Data 2017	N 2017
Maart			31	1
April	9,10	2	29	1
Mei	1,2,8,11,28	5	6,10,25	3
Juni	5,24	2	2,4,18	3
Juli	3,6,8,15,18	5	8,9,21	3
Augustus	23	1	25	1
September	24	1	1	1
		16		15

Tabel 1. Bezoekdata in 2016 en 2017. Rechts: vrouwtje citroenvlinder.

2.4 Heggengebied: beelden en beheer

Figuur 3 en 4 geven een aantal indrukken van het heggengebied door het jaar heen.

Figuur 3. Beeldindrukken heggengebiedje, 31 maart t/m 21 juli.

Voor 25 mei is de eerste snede gemaaid, voor 9 juli de tweede snede. Op 31 maart bloeit de sleedoorn, op 18 juni bloeit de sleedoorn, op 21 juli bloeit fluitenkruid.

Figuur 4. Beeldindrukken heggengebiedje, 25 augustus en 1 oktober.

Voor 1 oktober is een derde snede gemaaid. Dit keer is dit met grof materiaal gedaan. Door de natte omstandigheden lijkt het terrein volledig stuk gereden.

Het beheer in de overige gebiedsdelen is niet gericht gemonitord. De oevers van de Balgoyse Wetering (schouwpad waterschap Rivierenland) worden jaarlijks gemaaid (2x), net als het grasland langs de Maasbandijk (3x). De houtwal langs de Balgoyse Wetering ten noorden van de Drutenseweg en de houtwallen in het heggengebiedje worden jaarlijks teruggezet. Langs de Balgoyse Wetering gebeurt dit met grof materieel, in het heggengebiedje gebeurt voert de Stichting Maasheggen Balgoy beheer uit met vrijwilligers. Hier zijn diverse heggen gevlochten. In 2017 is de westkant van het oostelijke grasland sterk teruggezet.

3 Resultaten

3.1 Waarnemingen per soort per datum 2017

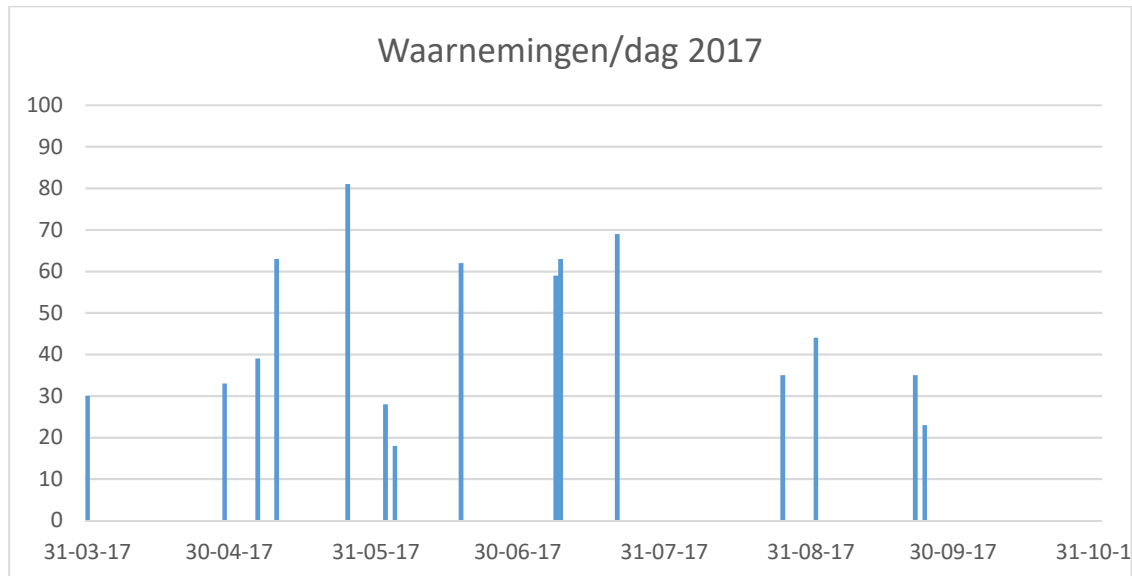
In tabel 2 zijn de waarnemingen per soort per bezoek genoteerd. Er zijn in totaal 21 soorten waargenomen en 687 individuen. De meeste waarnemingen zijn gedaan van bont zandoogje (125), daarna van klein geaderd witje (104) en dagpauwoog (90). Andere algemene soorten zijn atalanta (27), bruin zandoogje (44), hooibeestje (36), icarusblauwtje (49), klein koolwitje (34), landkaartje (51) en oranjetipje (42). Van de overige 11 soorten zijn minder dan 30 waarnemingen gedaan.

Soort	31-03-17	29-04-17	6-05-17	10-05-17	25-05-17	2-06-17	4-06-17	18-06-17	8-07-17	9-07-17	21-07-17	25-08-17	1-09-17	22-09-17	24-09-17	Totaal
Atalanta	2				1			5	2	5	8		3	1		27
Bont zandoogje	3	3	2	3	38	21		2	5	1	21	3	10	11	2	125
Boomblauwtje		1	1	2					2		1					7
Bruin blauwtje															1	1
Bruin zandoogje							1	33	2	6	2					44
Citroenvlinder			2						1							3
Dagpauwoog	21	7	3	10		1			5	8	4		5	11	15	90
Distelvlinder							1		1							2
Eikenpage												1				1
Gehakelde aurelia	2	1		1				3	3	1	2					13
Groot dikkopje						3		11	4		1					19
Groot koolwitje				2				2	1		1	1		1		8
Hooibeestje					8	2	7	3	4	5	3	3	1			36
Icarusblauwtje				1	11		7			13	11			4	2	49
Klein geaderd witje		9	10	10	10	1	1	2	11	12	6	16	13	2	1	104
Klein koolwitje	2	2	2	9				2	4	2	1	3	4	2	1	34
Kleine vos					2		1		1						1	5
Kleine vuurvlinder		1		6	5				1				1	4		18
Landkaartje			3	3	5				13	2	8	10	7			51
Oranje zandoogje										8						8
Oranjetipje		9	16	16	1											42
Waarnemingen/dag	30	33	39	63	81	28	18	63	60	63	69	37	44	36	23	687

Tabel 2. Waarnemingen per soort per bezoek in 2017.

3.2 Waarnemingen in de tijd

Figuur 3 laat het aantal waarnemingen zien per datum tussen 1 april en 1 oktober, in grafiek. De meeste waarnemingen zijn gedaan van eind april t/m eind juli. In totaal 682 waarnemingen.

Figuur 3. Aantal waarnemingen van dagvlinders per bezoek tussen 31 maart en 30 september 2017.

3.3 Vergelijking met 2016

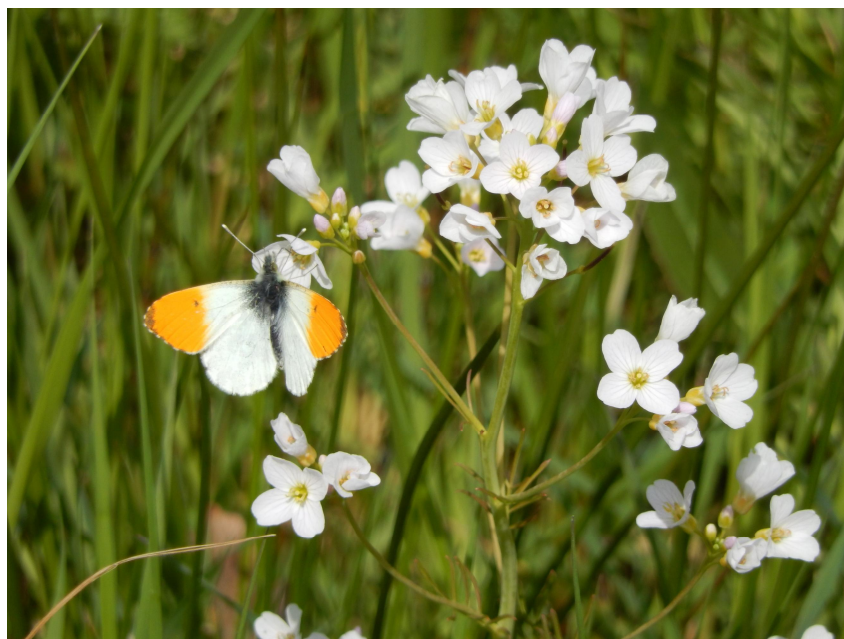
In 2016 werden 15 soorten waargenomen, in 2017 21. Dit is het gevolg van een grotere inspanning in bezoektijd, mede als gevolg van het lopen van de vlinderroutes voor het NEM. In 2017 zijn 4 nieuwe soorten waargenomen: bruin blauwtje, distelvlinder, gehakkelde aurelia en groot dikkopje.

In 2016 werden 389 individuen waargenomen, in 2017 687. Van de meeste soorten zijn in 2017 méér individuen waargenomen dan in 2016, behalve van boomblauwtje.

Bij de soortbesprekingen in hoofdstuk 4 is per soort het verloop in het seizoen weergegeven en de verspreiding in het gebied. Het aantal stippen op een verspreidingskaart, die soms meer individuen betreffen, kan minder zijn dan het totaal aantal waargenomen individuen.

Soort	Totaal 2016	Totaal 2017
Atalanta	5	27
Bont zandoogje	100	125
Boomblauwtje	16	7
Bruin blauwtje		1
Bruin zandoogje	27	44
Citroenvlinder	8	3
Dagpauwoog	11	90
Distelvlinder		2
Eikenpage	1	1
Gehakkelde aurelia		13
Groot dikkopje		19
Groot koolwitje	11	8
Hooibeestje	1	36
Icarusblauwtje	5	49
Klein geaderd witje	119	104
Klein koolwitje	57	34
Kleine vos	3	5
Kleine vuurvlinder	2	18
Landkaartje	18	51
Oranje zandoogje	2	8
Oranjetipje	3	42
Totaal	389	687

Tabel 3. Totaal aantal waarnemingen per soort in 2016 en 2017.

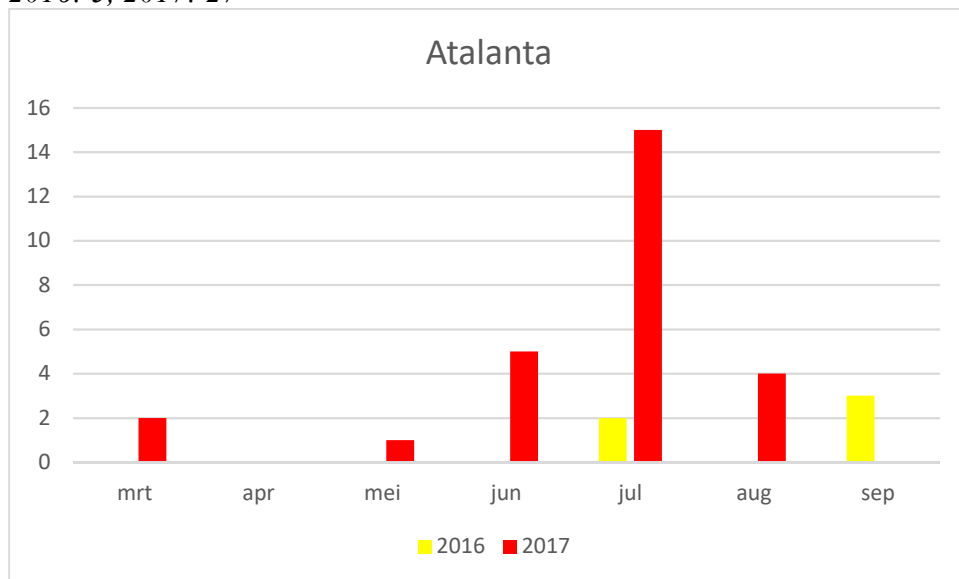

Oranjetipje op pinksterbloem.

4 Soortbesprekingen

4.1 *Atalanta*

2016: 5, 2017: 27

De soort is verspreid waargenomen, maar vooral langs opgaande begroeiing (heggen), langs boerenpad en in het heggengebiedje.

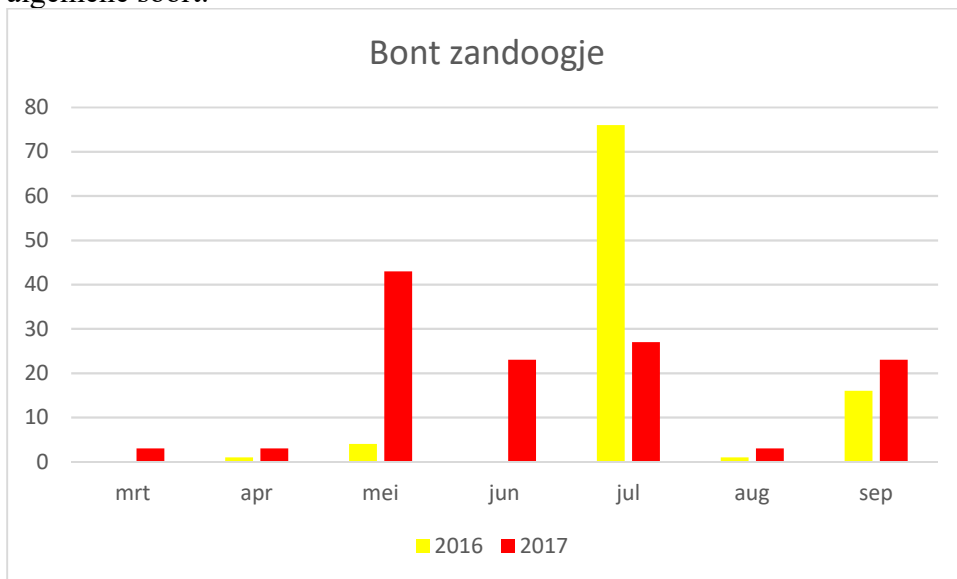

Waarnemingen atalanta in 2016 (geel) en 2017 (rood).

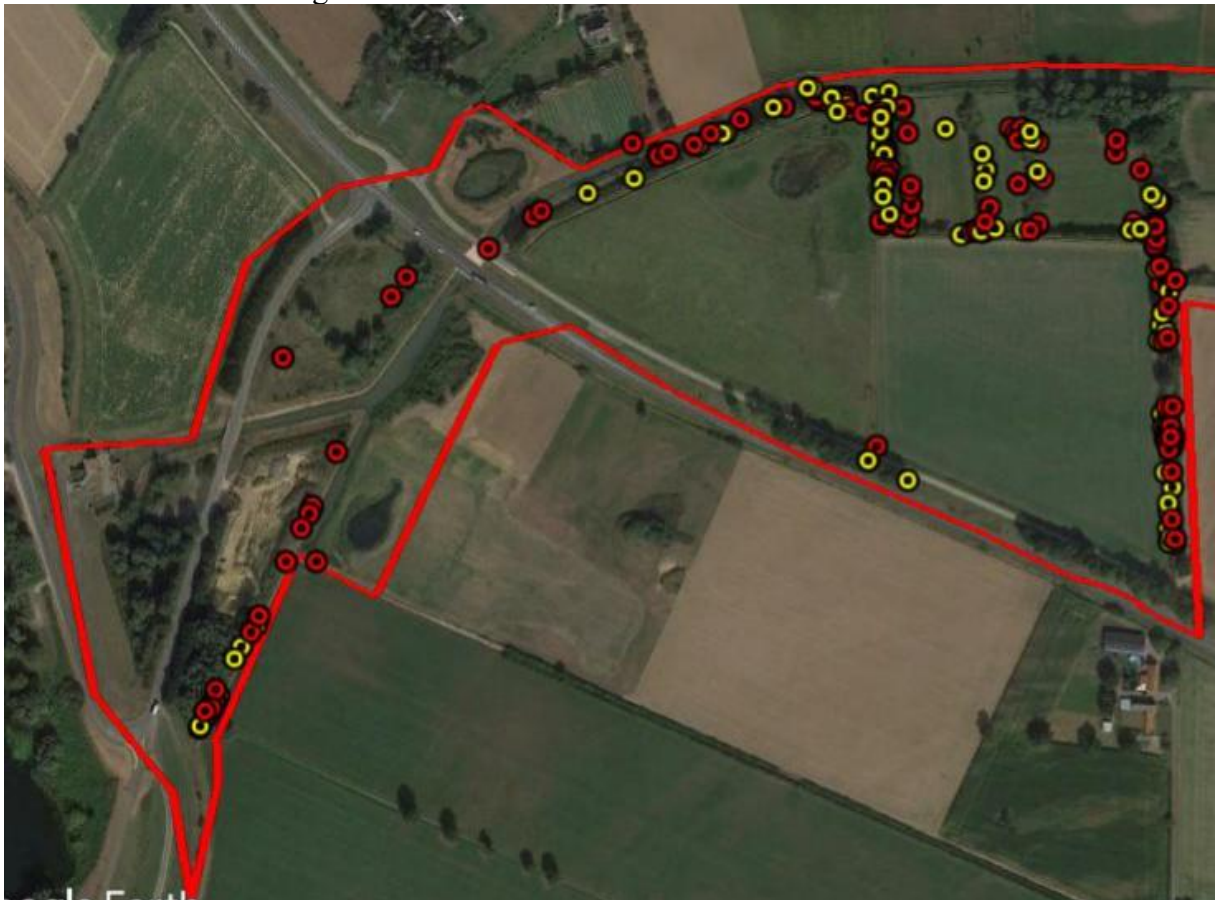
4.2 Bont zandoogje

2016:100, 2017: 125

In 2016 na klein geaderd witje, de meest algemene soort in het gebied. In 2017 de meest algemene soort.

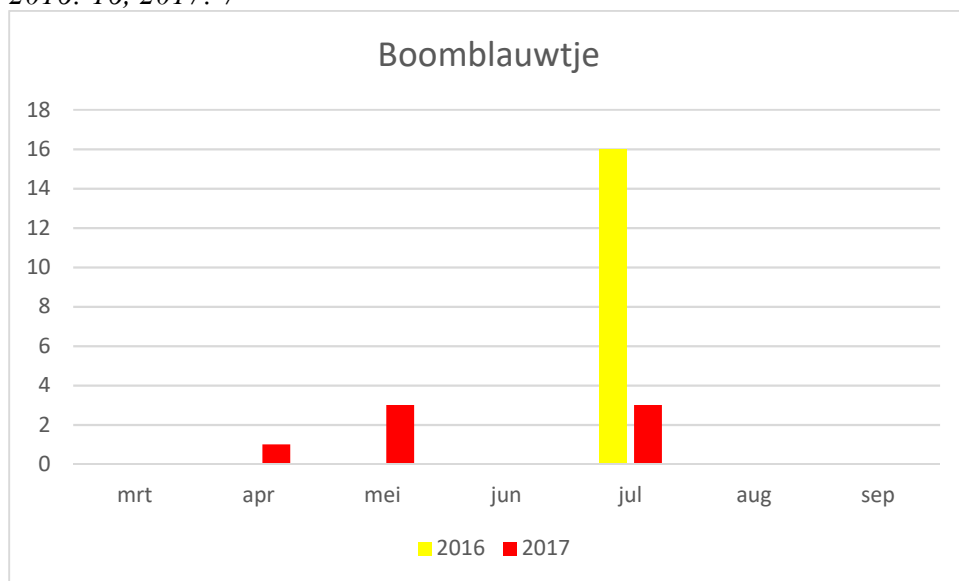
De soort is vrijwel overal waargenomen waar sprake is van opgaande begroeiing met bomen en struiken, dus vooral ook langs heggen en houtwallen. Twee waarnemingen zijn gedaan langs een boomgroep langs de Drutenseweg; daarnaast bijna 10 langs de sloot in het zuidelijk deel van het onderzoeksgebied.

Waarnemingen bont zandoogje in 2016 (geel) en 2017 (rood).

4.3 Boomblauwtje

2016: 16, 2017: 7

Het boomblauwtje is in 2016 waargenomen langs heggen en houtwallen in het noordelijk deel van het onderzoeksgebied en langs het boerenpad aan de oostrand van het onderzoeksgebied. In 2017 was dit uitsluitend in het heggengebiedje in het noordoostelijke deel van het onderzoeksgebied.

Waarnemingen boomblauwtje in 2016 en 2017.

4.4 Bruin blauwtje

2017: 1

Eén waarneming op 24 september 2017 langs de gemaaide oever van de Balgoyse Wetering in het zuidelijk deel van het onderzoeksgebied.

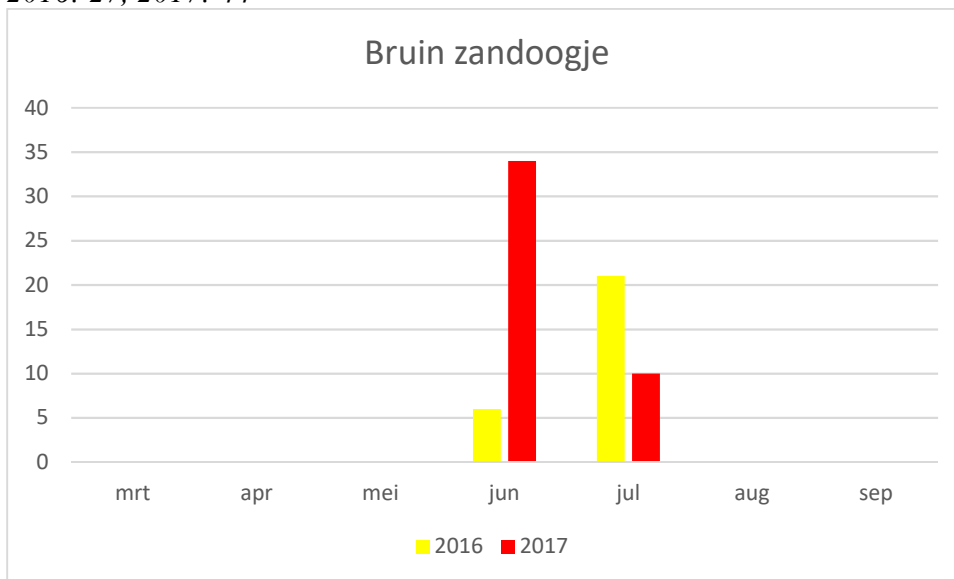
Waarneming bruin blauwtje in 2017 (rood).

Vrouwtje bruin blauwtje, 24 september 2017.

4.5 Bruin zandoogje

2016: 27, 2017: 44

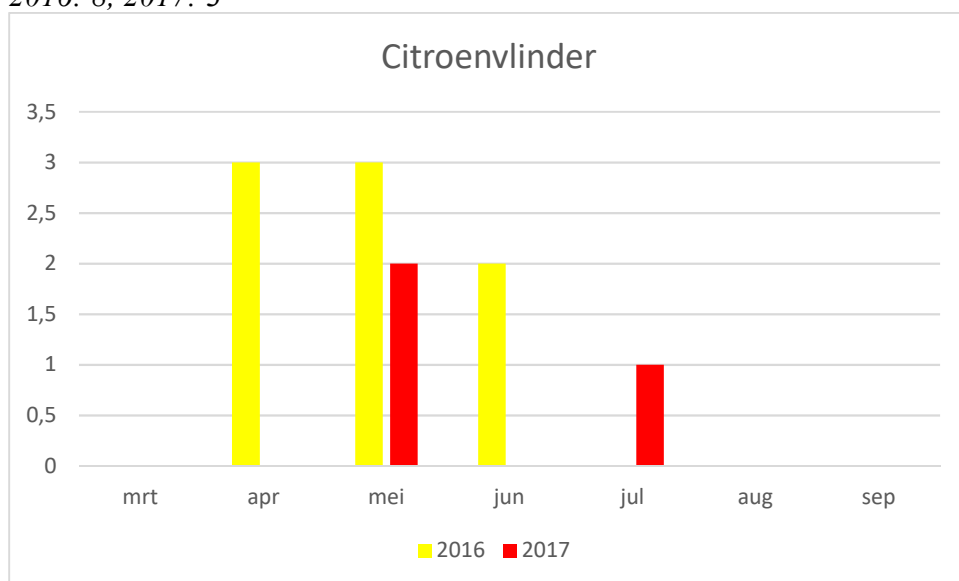
De soort is verspreid waargenomen, maar vooral in lage, open vegetatie (grasland). In 2017 vooral langs de Drutenseweg, het natuurontwikkelingsgebiedje ten zuiden daarvan en de graslandjes langs de Maasbandijk (zuidelijk deel onderzoeksgebied). In 2017 is de soort veel minder waargenomen in de graslandjes van het heggengebiedje in het noordoostelijk deel van het onderzoeksgebied. In de figuur zijn ook waarnemingen te zien meer noordwestelijk in de berm van de Drutenseweg, maar deze vallen buiten het onderzoeksgebied en zijn dus niet meegenomen bij de gepresenteerde aantallen.

Waarnemingen bruin zandoogje in 2016 (geel) en 2017 (rood).

4.6 Citroenvlinder

2016: 8, 2017: 3

De waarnemingen zijn verspreid door het gebied, maar vooral ten zuiden van de Drutenseweg. In 2017 is de soort uitsluitend waargenomen in het heggengebiedje en langs het boerenpad, niet ten zuiden van de Drutenseweg.

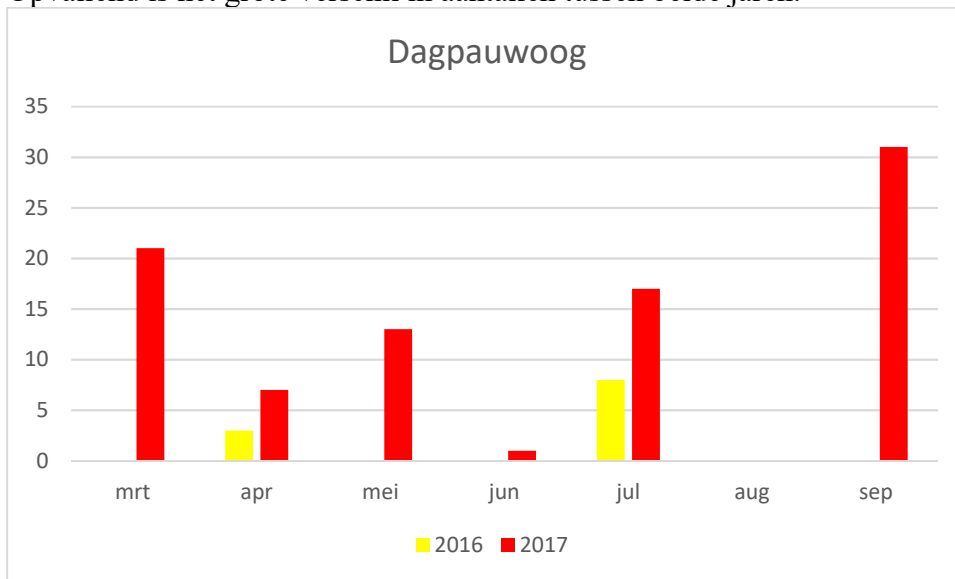

Waarnemingen citroenvlinder in 2016 (geel) en 2017 (rood).

4.7 Dagpauwoog

2016: 11, 2017: 90

Opvallend is het grote verschil in aantallen tussen beide jaren.

De meeste waarnemingen zijn verspreid door het gebied gedaan. In september zaten enkele tientallen dagpauwogen op bloeiende boerenwormkruiden en fijnstraal langs de Van Cittersweg (blauwe cirkel).

Waarnemingen dagpauwoog in 2016 (geel) en 2017 (rood). Blauwe cirkel: concentraties in september 2017.

4.8 Distelvlinder

2017: 2

Eén exemplaar op 4 juni en 1 op 8 juli 2017, in het uiterste zuidwesten en noordoosten.

Waarnemingen distelvlinder in 2017 (rood).

Distelvlinder 4 juli 2017.

4.9 Eikenpage

2016: 1, 2017: 1

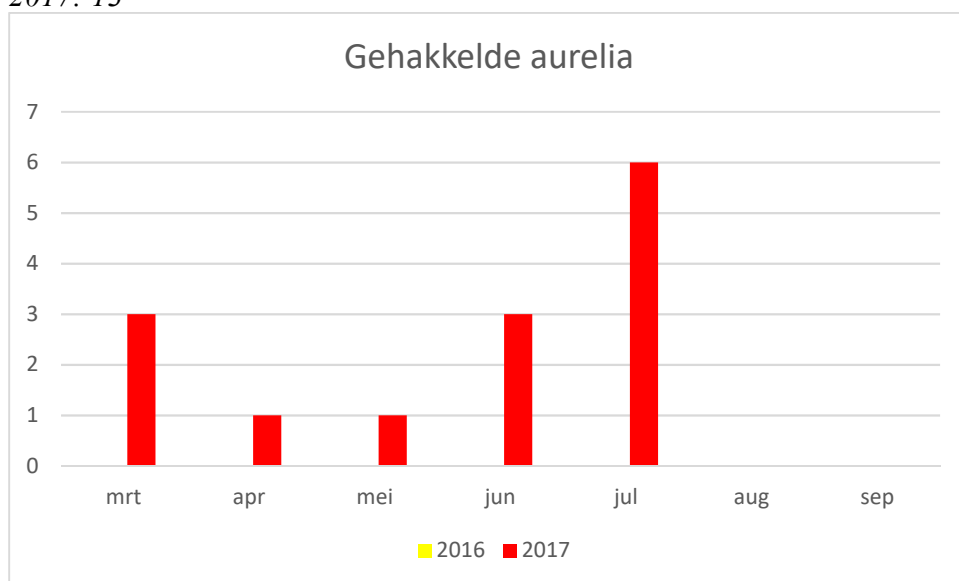
Van deze soort één waarneming op 8 juli 2016 langs het boerenpad, dicht bij de entree vanaf de Drutenseweg. Ook in 2017 één waarneming, op 25 augustus, iets westelijker bij een eikenopstand langs de Drutenseweg.

Waarnemingen eikenpage in 2016 (geel) en 2017 (rood).

4.10 Gehakkelde aurelia

2017: 13

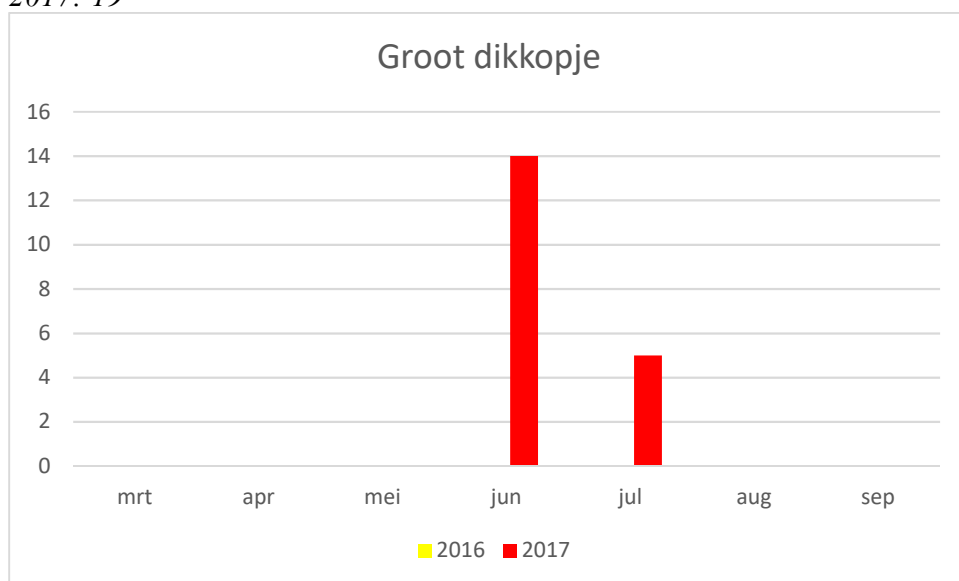
Twee waarnemingen in het zuidelijk deel van het onderzoeksgebied, de overige langs het boerenpad aan de oostrand en langs de houtwallen rond het oostelijke veld van het heggengebiedje.

Waarnemingen gehakkelde aurelia 2017 (rood).

4.11 Groot dikkopje

2017: 19

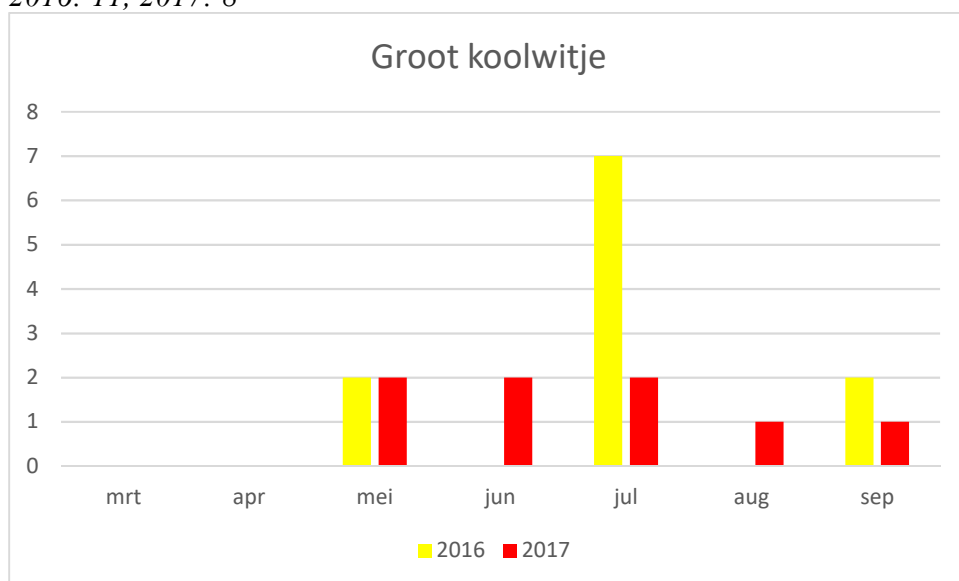
De soort is uitsluitend waargenomen ten noorden van de Drutenseweg: langs de Balgoyse Wetering, in het heggengebiedje en langs het boerenpad.

Waarnemingen groot dikkopje in 2017 (rood).

4.12 Groot koolwitje

2016: 11, 2017: 8

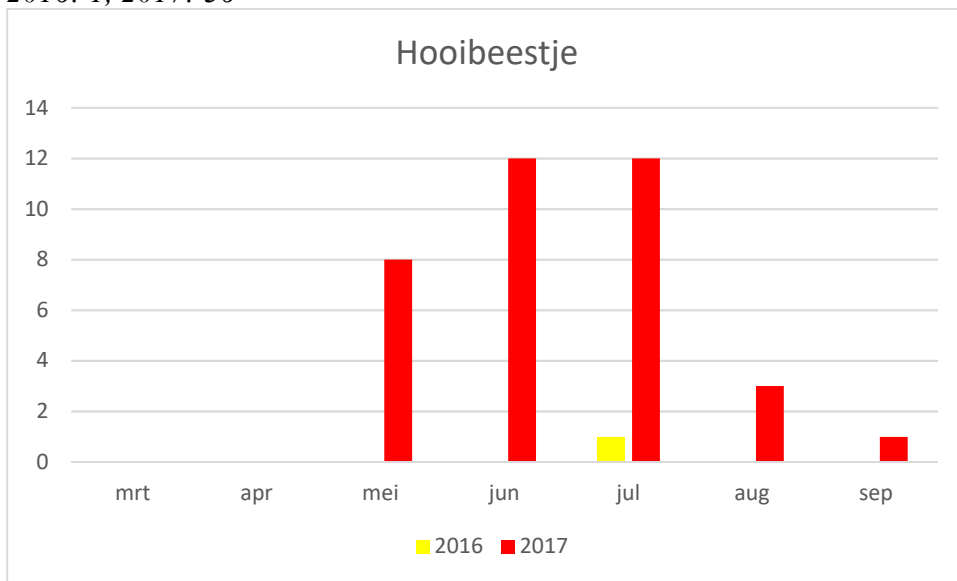
Groot koolwitje is in 2016 verspreid over het gebied waargenomen, maar met name in het heggengebied ten noorden van de Drutenseweg. De waarnemingen in 2017 betreffen met name het heggengebiedje/boerenpad, daarnaast 1 langs de Drutenseweg en 1 bij de poel ten zuiden van de Balgoyse Wetering.

Waarnemingen groot koolwitje in 2016 (geel) en 2017 (rood).

4.13 Hooibeestje

2016: 1, 2017: 36

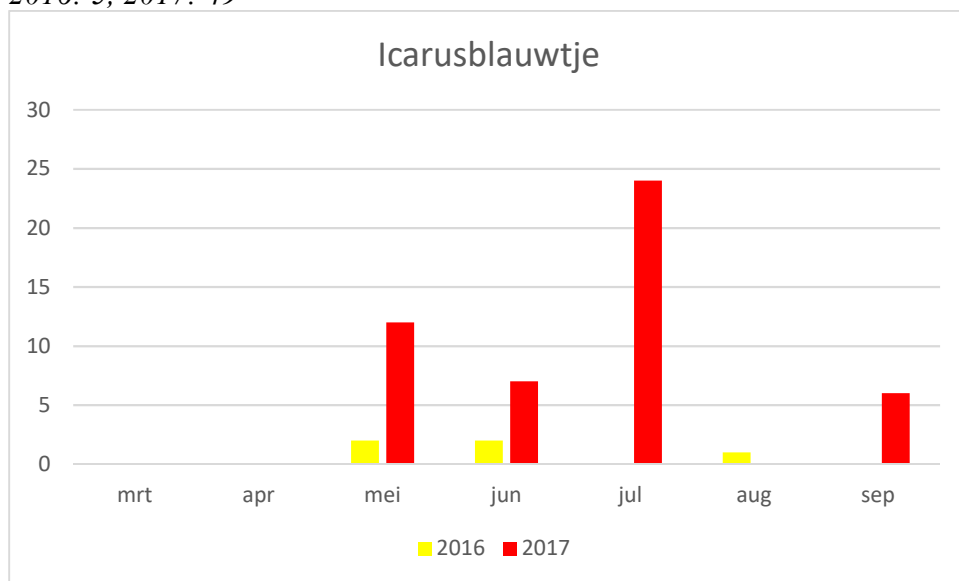
De enige waarneming in 2016 was op het dijkgraslandje langs de Maasbandijk (stip in de figuur valt weg onder stippen 2017). Het hooibeestje heeft globaal dezelfde verspreiding als het icarusblauwtje en de kleine vuurvliinder: zowel op de graslanden in het heggengebiedje in het noordoostelijk deel van het onderzoeksgebied, als in het natuurontwikkelingsgebiedje ten noorden van de Balgoyse Wetering, de zuidoever van de Balgoyse Wetering als het grasland langs de Maasbandijk.

Waarnemingen hooibeestje in 2016 (geel) en 2017 (rood).

4.14 Icarusblauwtje

2016: 5, 2017: 49

Het icarusblauwtje heeft vrijwel dezelfde verspreiding als het hooibeestje en de kleine vuurvlinder: zowel op de graslanden in het heggengebiedje in het noordoostelijk deel van het onderzoeksgebied, als in het natuurontwikkelingsgebiedje ten noorden van de Balgoyse Wetering, de zuidoever van de Balgoyse Wetering als het grasland langs de Maasbandijk.

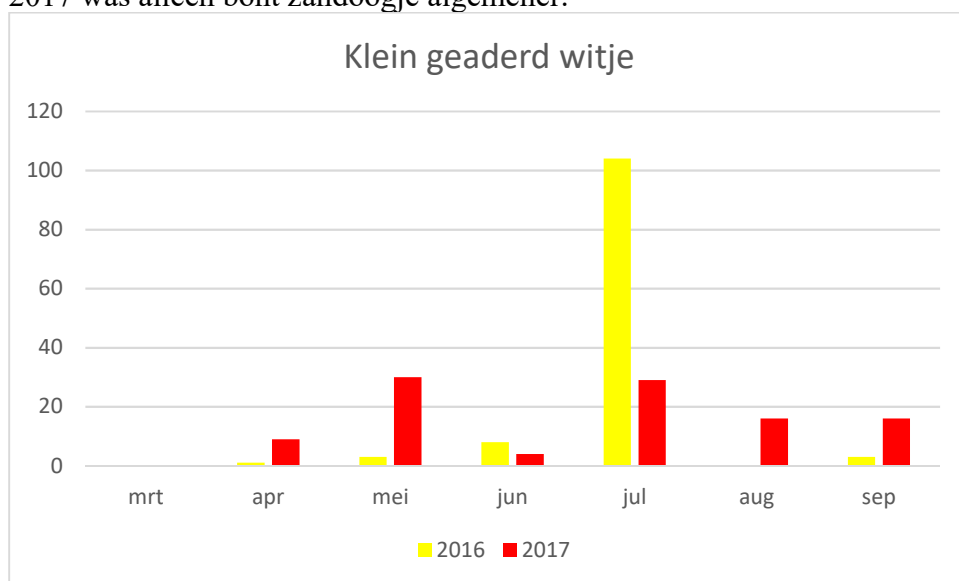

Waarnemingen icarusblauwtje in 2016 (geel) en 2017 (rood).

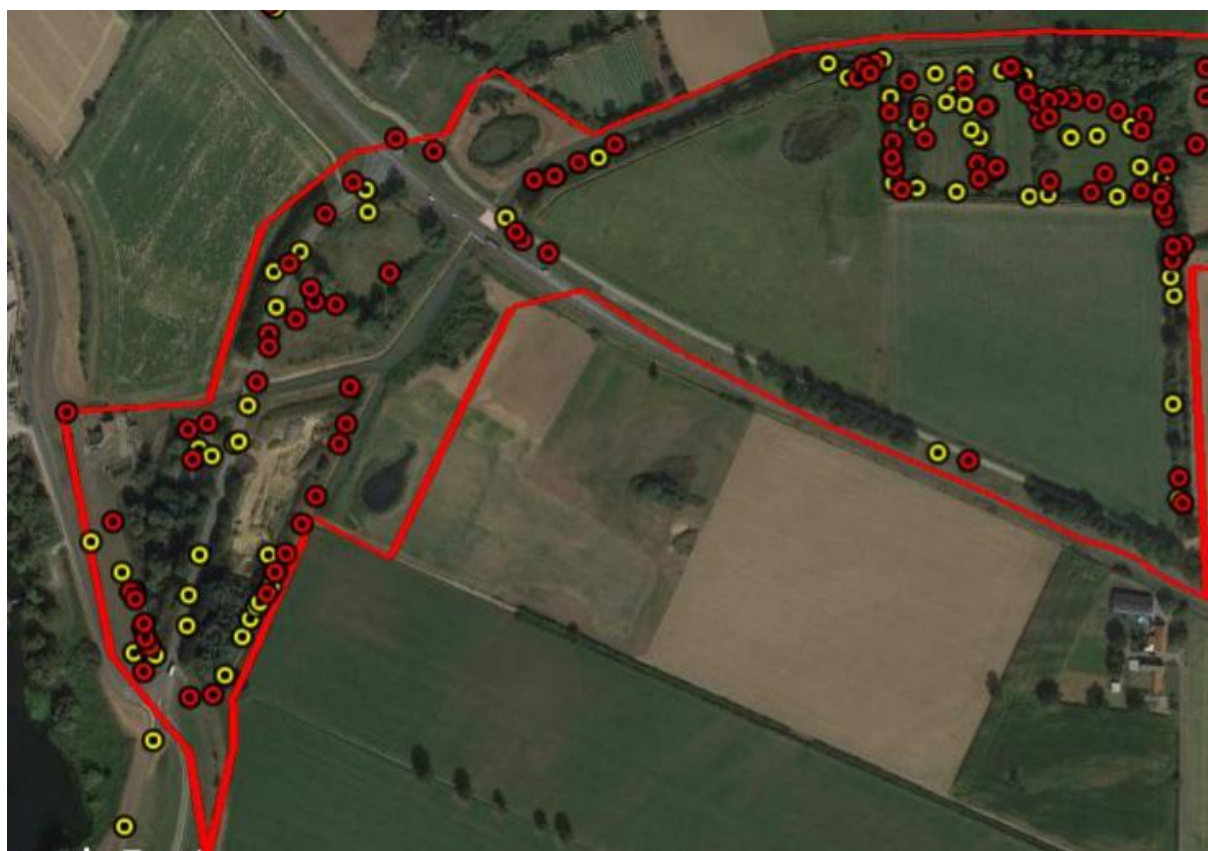
4.15 Klein geaderd witje

2016: 119, 2017: 104.

Dit is in 2016 de meest waargenomen soort, in elke maand en vrijwel overal in het gebied. In 2017 was alleen bont zandoogje algemener.

De soort is verspreid in het gebied aangetroffen.

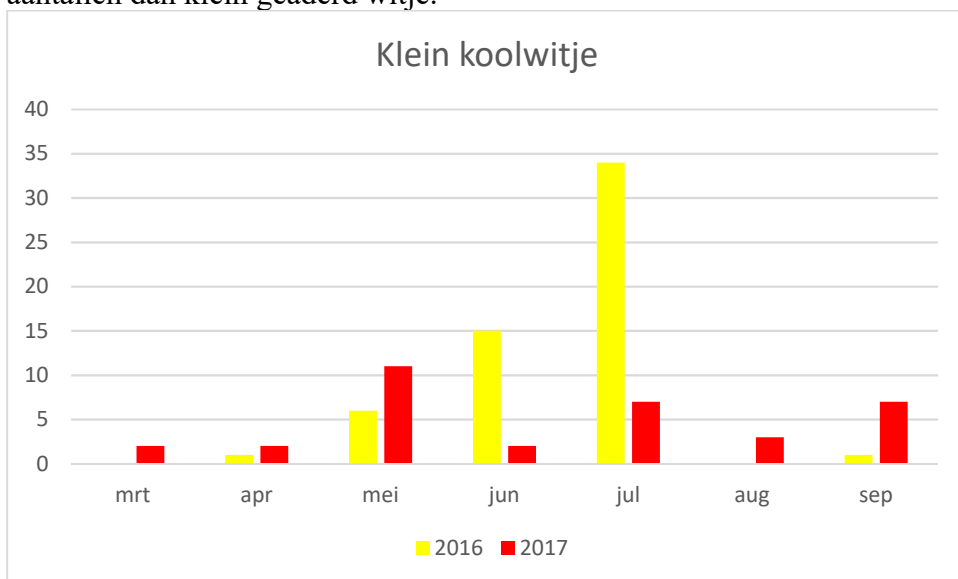

Waarnemingen klein geaderd witje in 2016 (geel) en 2017 (rood).

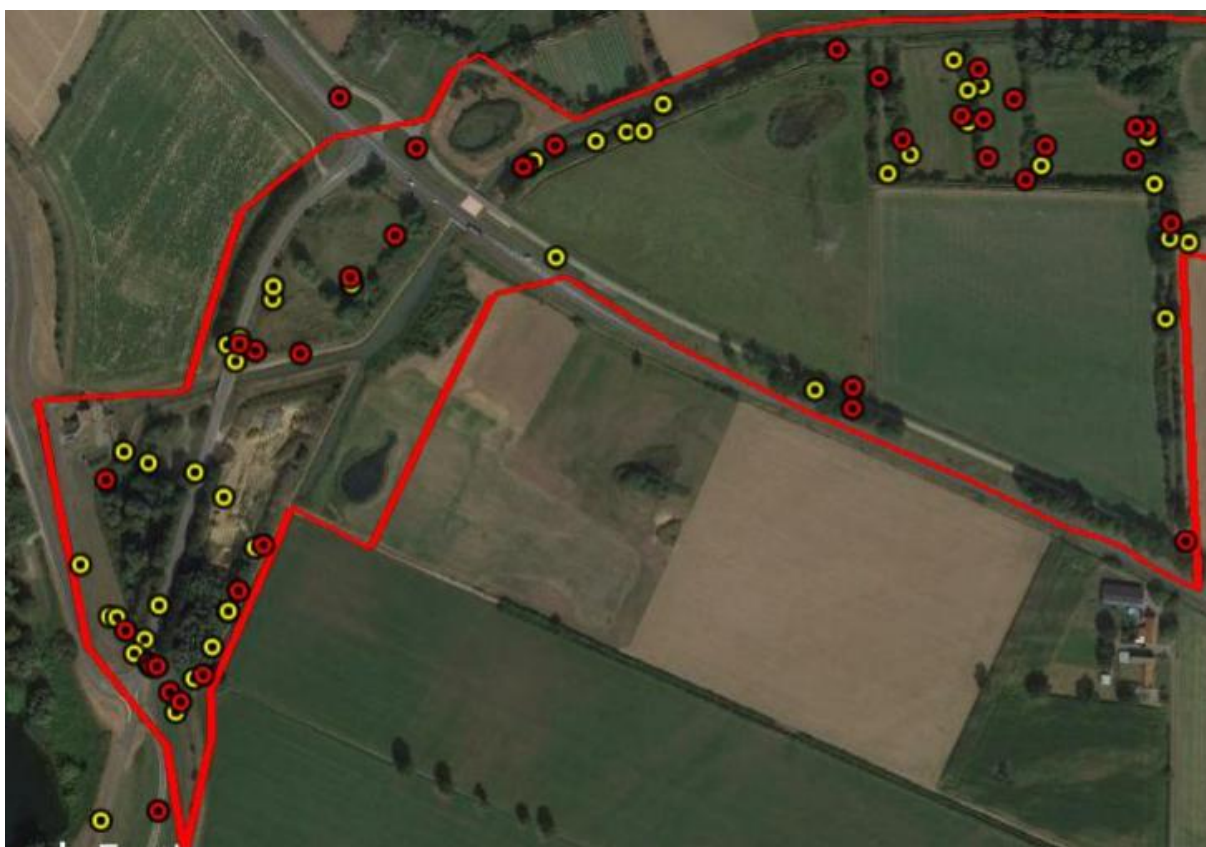
4.16 Klein koolwitje

2016: 57, 2017: 34

Klein koolwitje is maandelijks waargenomen, verspreid over het hele gebied, maar in lagere aantallen dan klein geaderd witje.

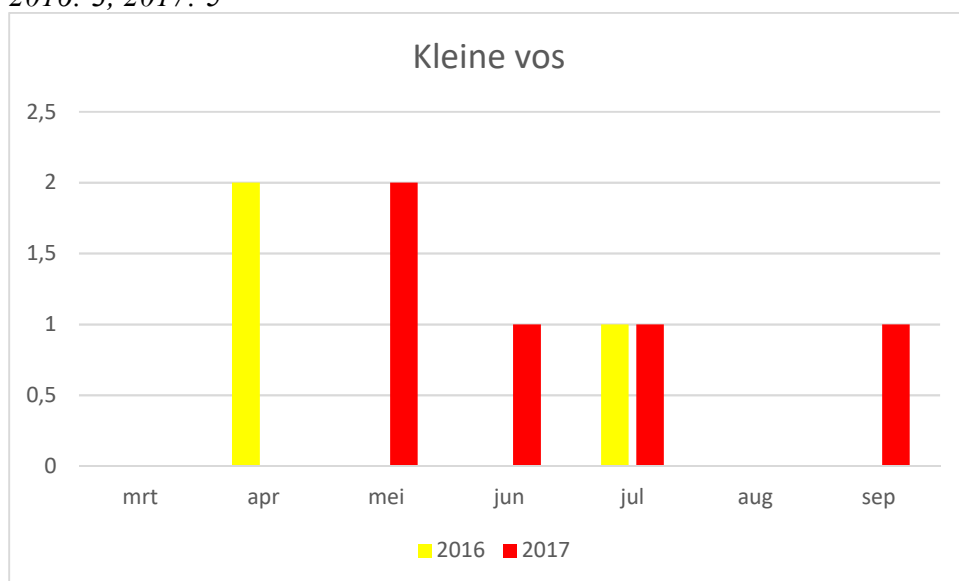
De soort is verspreid in het gebied aangetroffen.

Waarnemingen klein koolwitje in 2016 (geel) en 2017 (rood).

4.17 Kleine vos

2016: 3, 2017: 5

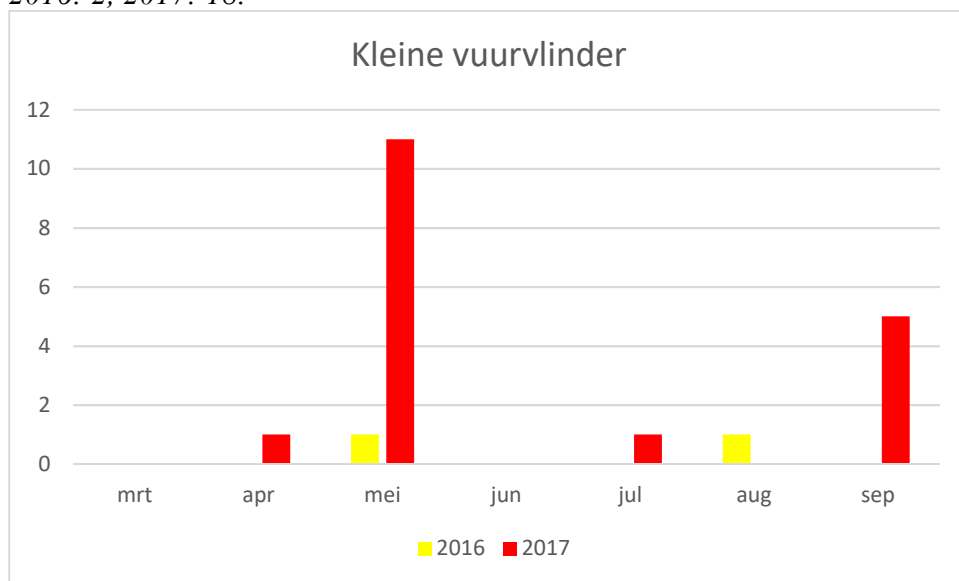
De waarnemingen van kleine vos zijn verspreid in het gebied gedaan.

Waarnemingen kleine vos in 2016 (geel) en 2017 (rood).

4.18 Kleine vuurvliinder

2016: 2, 2017: 18.

De kleine vuurvliinder heeft globaal dezelfde verspreiding als hooibeestje en icarusblauwtje: zowel op de graslanden in het heggegebiedje in het noordoostelijk deel van het onderzoeksgebied, als in het natuurontwikkelingsgebiedje ten noorden van de Balgoyse Wetering, de zuidoever van de Balgoyse Wetering als het grasland langs de Maasbandijk.

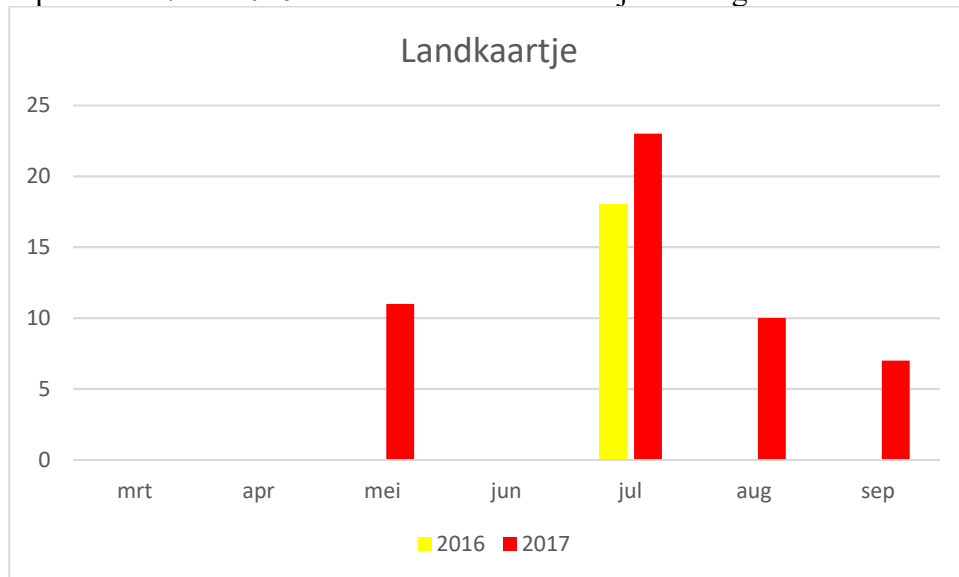

Waarnemingen kleine vuurvliinder in 2016 (geel) en 2017 (rood).

4.19 Landkaartje

2016: 18, 2017: 51

In 2017 lijkt sprake van 3 generaties: mei 11 individuen, juli 23 en eind augustus/begin september 17. In 2016 is de soort uitsluitend in juli waargenomen.

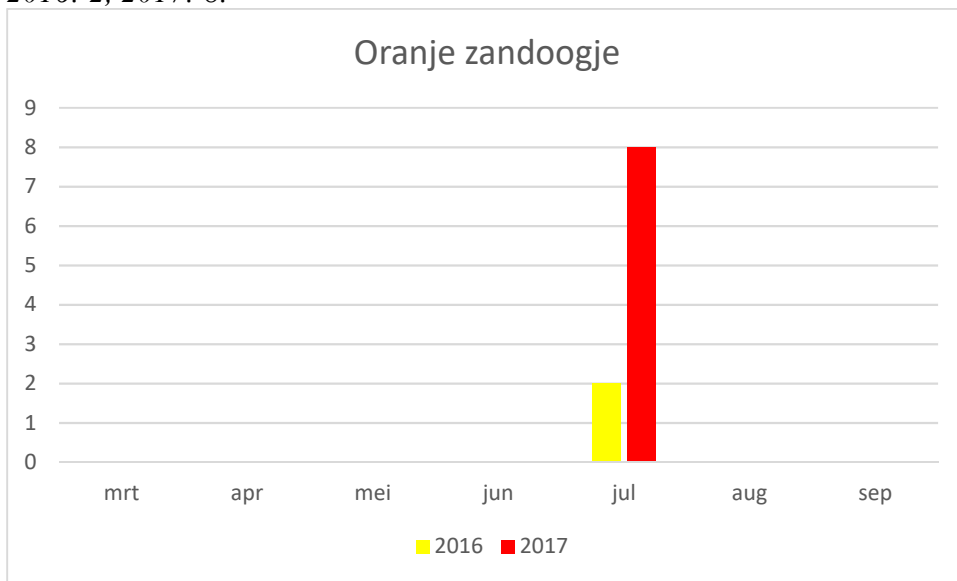
De locaties in 2017, hoewel meer, komen overeen met die in 2016. Vooral langs het boerenpad en in het heggengebiedje zijn relatief grote aantallen gevonden.

Waarnemingen landkaartje in 2016 (geel) en 2017 (rood).

4.20 Oranje zandoogje

2016: 2, 2017: 8.

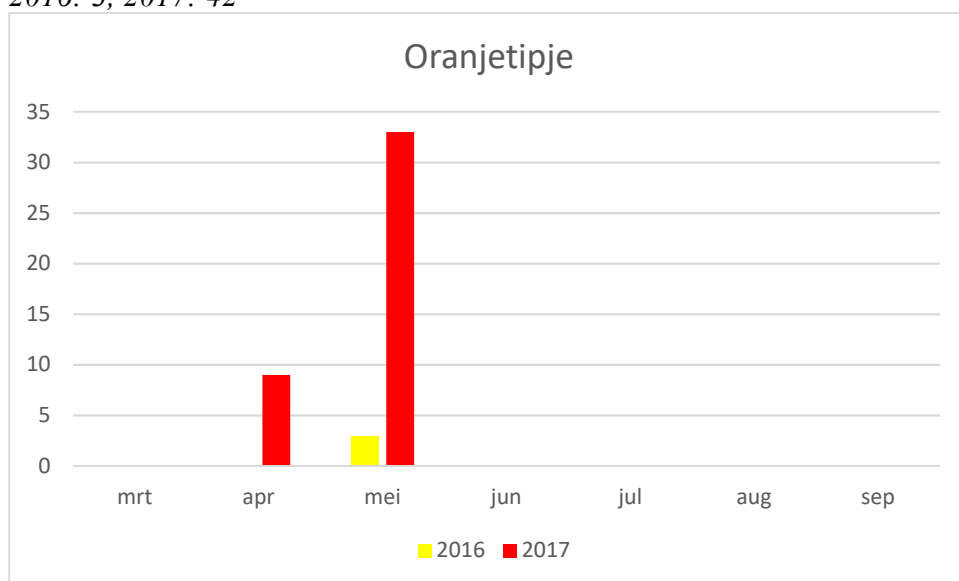
Van het oranje zandoogje zijn in 2016 uitsluitend waarnemingen gedaan langs de Van Cittersweg. In 2017 is de soort uitsluitend in het onderzoeksgebied waargenomen langs de oostrand van de zandaufgraving op 9 juli, buiten het onderzoeksgebied langs de Drutenseweg (linksboven in de figuur) ook op 8 en 21 juli. De soort is in 2016 niet langs de oostrand van de zandaufgraving waargenomen.

Waarnemingen oranje zandoogje in 2016 (geel) en 2017 (rood).

4.21 Oranjetipje

2016: 3, 2017: 42

In 2016 éénmaal langs de Van Cittersweg en tweemaal langs de houtwal langs de Balgooyse Wetering in het noordelijk deel van het onderzoeksgebied. Opvallend zijn de vele waarnemingen in het heggengebiedje in 2017, waar de soort in 2016 geheel niet werd waargenomen.

Waarnemingen oranjetipje in 2016 (geel) en 2017 (rood).

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

Waar in 2016 de waarnemingen van dagvlinders van ongerichte en soms zeer onvolledige bezoeken achteraf samen zijn gevoegd om een beeld te schetsen van de dagvlinderfauna in het onderzoeksgebied, zijn in 2017 gerichte bezoeken uitgevoerd verspreid over het jaar. In het onderzoeksgebied zijn in 2017 twee vlinderroutes gestart voor NEM-Dagvlinders (De Vlinderstichting). In die zin is in 2017 systematischer onderzoek uitgevoerd waarbij intensiever naar dagvlinders is gezocht. Dit resulteerde in 4 nieuwe soorten (bruin blauwtje, distelvlinder, gehakelde aurelia en groot dikkopje) en een (meer dan) verdubbeling van het aantal waargenomen individuen (van 386 naar 687). Van een groot aantal soorten werd een vollediger beeld qua vliegtijd verkregen, van een aantal soorten ook qua verspreidingsbeeld.

Het onderzoeksgebied ligt in agrarisch gebied, maar delen zijn in eigendom en beheer van waterschap Rivierenland (schouwpaden langs de Balgoyse Wetering), gemeente Wijchen (natuurontwikkelingsgebied en (zand)depots ten zuiden van de Drutenseweg) en Staatsbosbeheer (heggegebiedje).

De graslanden in het heggegebiedje zijn verpacht aan agrariërs. Het beheer hier is zeer intensief en lijkt niet toegesneden op de botanische en faunistische waarden. In 2017 zijn de graslandpercelen tenminste 3x gemaaid. Het maaisel blijft kort liggen en wordt afgevoerd. Het maaien gebeurt volledig tot langs de randen van de percelen en (in elk geval de derde snede) zodanig intensief, dat het terrein (mede door de vochtige omstandigheden) volledig stuk gereden. Het kan niet anders dan dat eitjes, rupsen en vlinders volledig zijn weggemaaid.

5.2 Aanbevelingen

In elk geval voor de graslandpercelen in het heggegebiedje wordt aanbevolen in het maaibeheer meer en beter te rekening te houden met dagvlinders. Voor vlindervriendelijk maaien gelden de volgende vuistregels (M. Wallis de Vries, Vlinders 3, 2016: 10-13):

- Bij de keuze voor het type maaimachine heeft de messenbalk de voorkeur, gevolgd door de schotelmaaier en in laatste instantie de maai-zuigcombinatie
- Kneuzen bij het hooien zoveel mogelijk vermijden.
- Laat bij elke maaibeurt 10-20% van de oppervlakte overstaan.
- Spreek met de aannemer goed af hoe dit uitgevoerd moet worden; voor de duidelijkheid kunnen de hoeken van te sparen stroken met piketten worden afgezet, die voor de volgende maaibeurt verplaatst kunnen worden.
- Bij de keuze van te sparen plekken kort voor het moment van maaien hebben bloemrijke plekken prioriteit.
- Maai niet alleen in rechte blokken: variatie in expositie geeft ook een diverser microklimaat.
- Bij een volgende maaibeurt in hetzelfde seizoen een klein deel (ca. 25%) weer laten overstaan tot het volgende jaar.
- Laat de te sparen stroken tussen jaren rouleren, zodat niet steeds dezelfde plekken blijven overstaan (waardoor verzuivering kan ontstaan).
- Op overgangen tussen grasland en bos kan enige ruimte aan ruigte en struweel worden geboden, door deze randen slechts eens in de 4-5 jaar te maaien.

- Wanneer er toch voor grootschalig maaien wordt gekozen, is hoog afmaaien (ca. 12 cm) een goed alternatief om insecten te sparen.
- Probeer in matig productieve graslanden de kruidenrijkdom te bevorderen door ratelaar in het grasland te verspreiden. Deze halfparasiet onderdrukt de grasgroei en bevordert zo de kruidenrijkdom. De soort verspreidt zich goed met maaimachines, dus een goede volgorde van te maaien percelen doet wonderen.

Landkaartjes.